

POLSKIE SYMBOLE NARODOWE na przestrzeni wieków

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Niepodległa

Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Symbole Narodowe RP”
Wystawa „Polskie Symbole Narodowe na przestrzeni wieków” realizowana jest w ramach projektu „Symbole Polski”

Pieczęć Króla Władysława Łokietka, około 1320 r.

Rewers srebrnej monety króla Kazimierza III około 1360 r.

Król Polski w stroju turniejowym w Herbarzu złotego runa/Roli Marszałkowskiej (Toison d'Or le Roi de Pologne) około 1435 r.

Pieczęć Mniejsza Koronna Króla Aleksandra Jagiellończyka
na dokumencie z 6 listopada 1504 r.

Pieczęć Wielka Koronna Króla
Zygmunta Starego przy
dokumencie z 24 marca
1545 roku.

Karta tytułowa z sygnetem
drukarskim Jana Hellera.
Michał z Bystrzykowa, *Quaestiones veteris ac
novae logicae cum resolutione textus Aristotelis*,
Wyd. Jan ze Stopnicy, Kraków,
Jan Haller, 1508

Renesansowa oprawa z 1582 r.
z Biblioteki Królowej Anny Jagiellonki

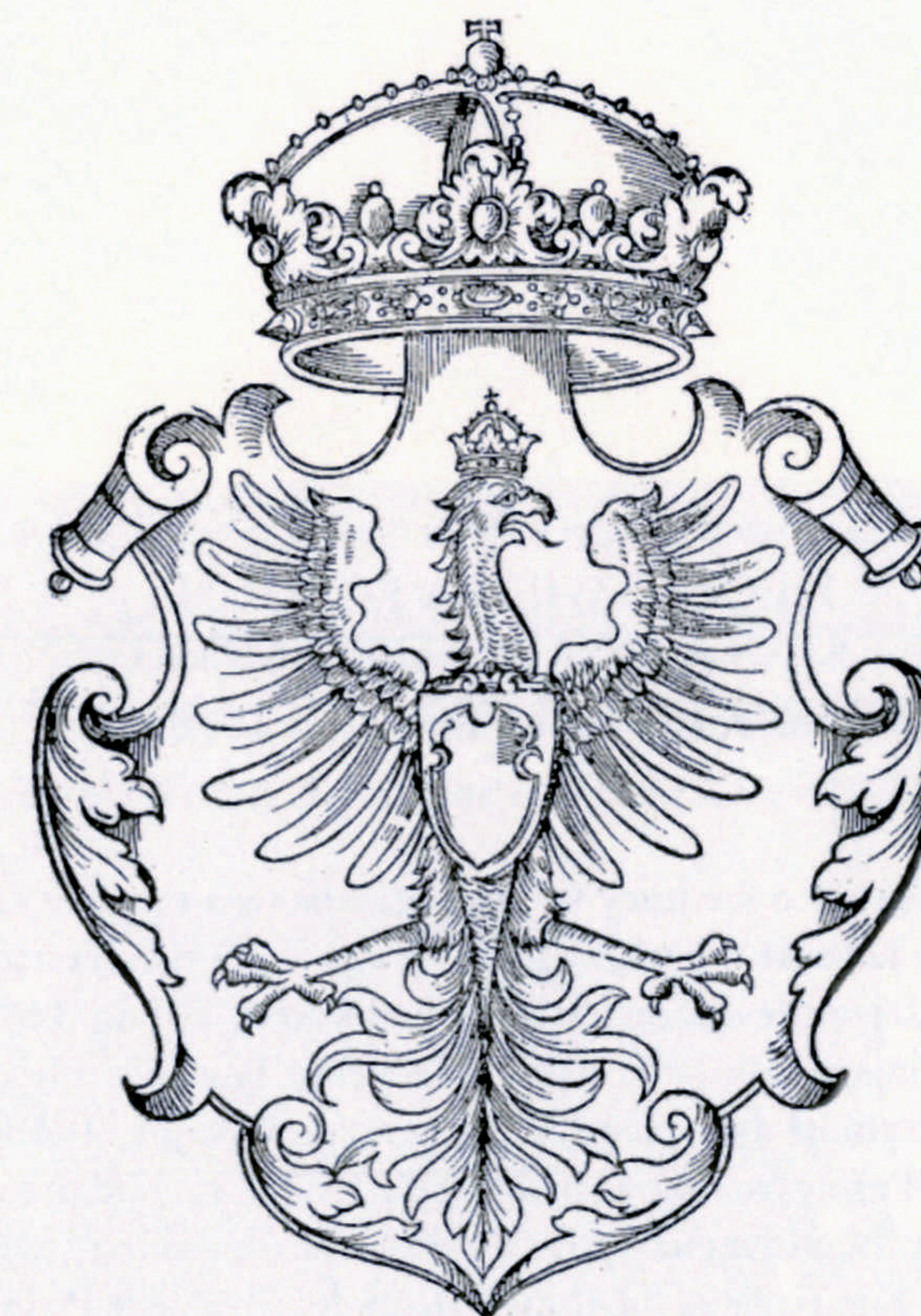
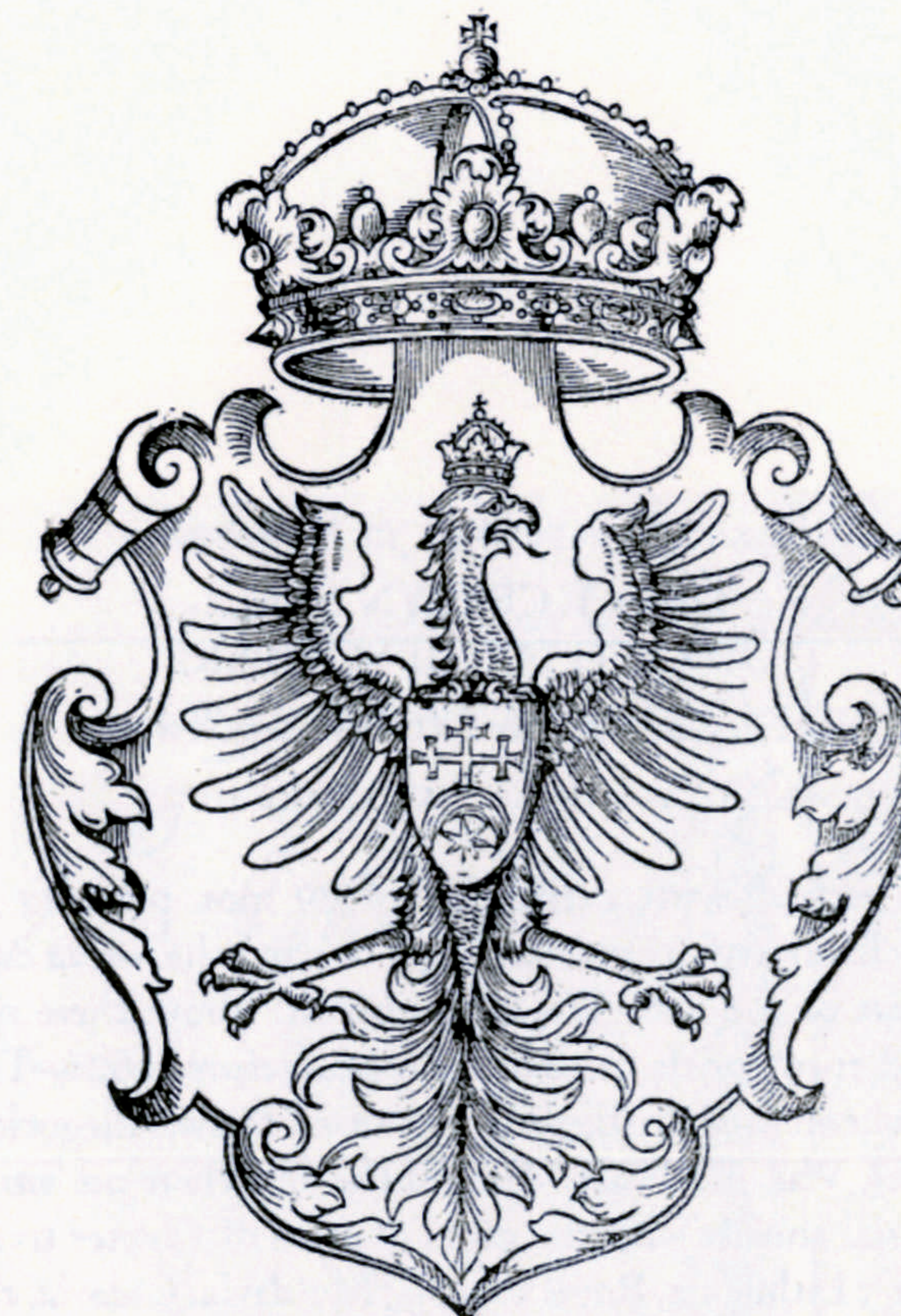
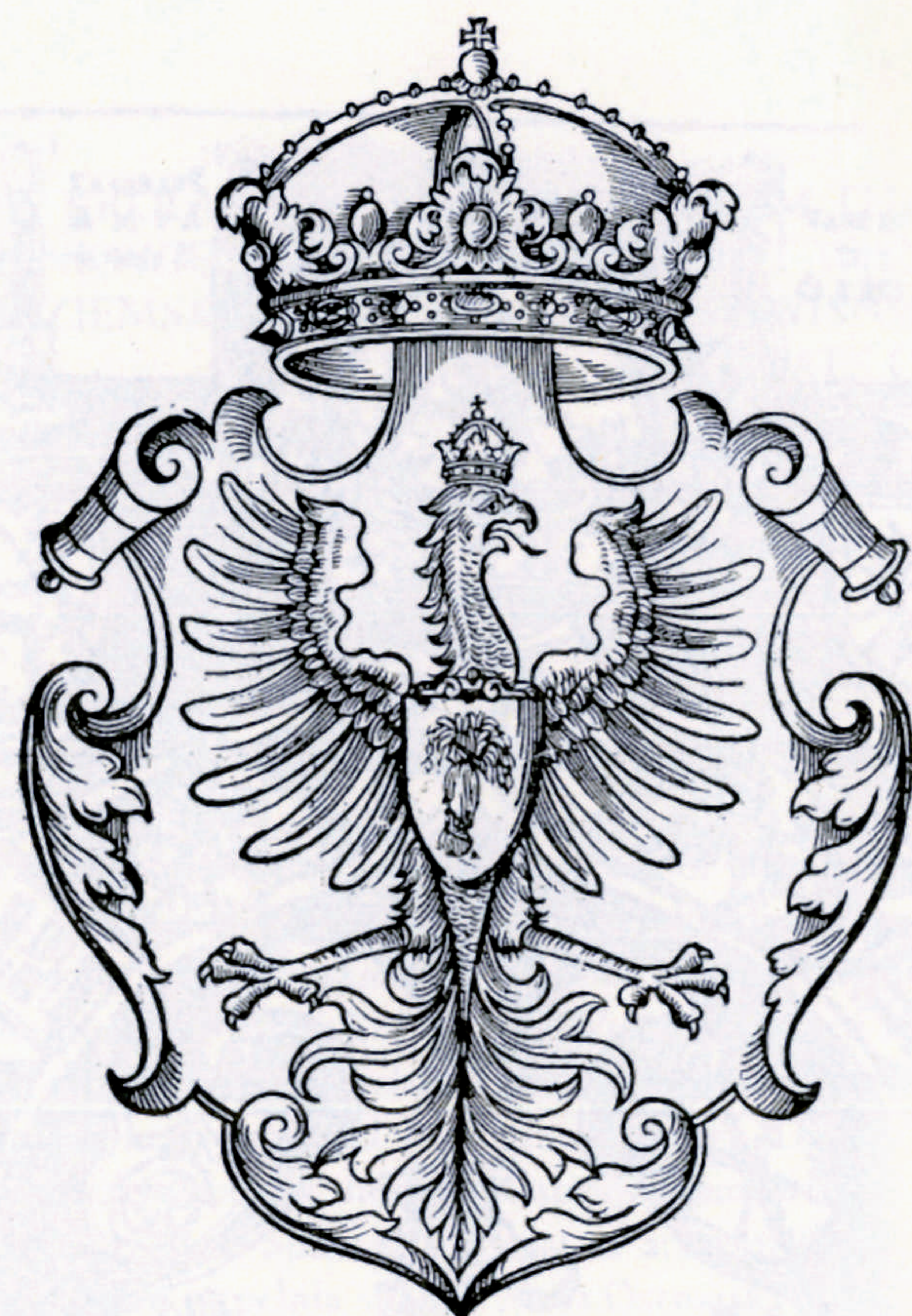

Pieczęć Średnia Koronna Króla Stefana Batorego przy dokumencie
z dnia 3 lutego 1581 r.

*Is ego, qui nihil unquam vobis praecepi, quin primus me pericu-
lu obiecterim: qui sepe Civem CLYPEO meo teci.* Alexander M.
apud Curtium
lib. 8.

Nullum praestabilius aut pulchrius DEI muni
est, quam castus, & sanctus, Divisq; simillimus
P R I N C E P S.

Plin: Paneg: Traian;

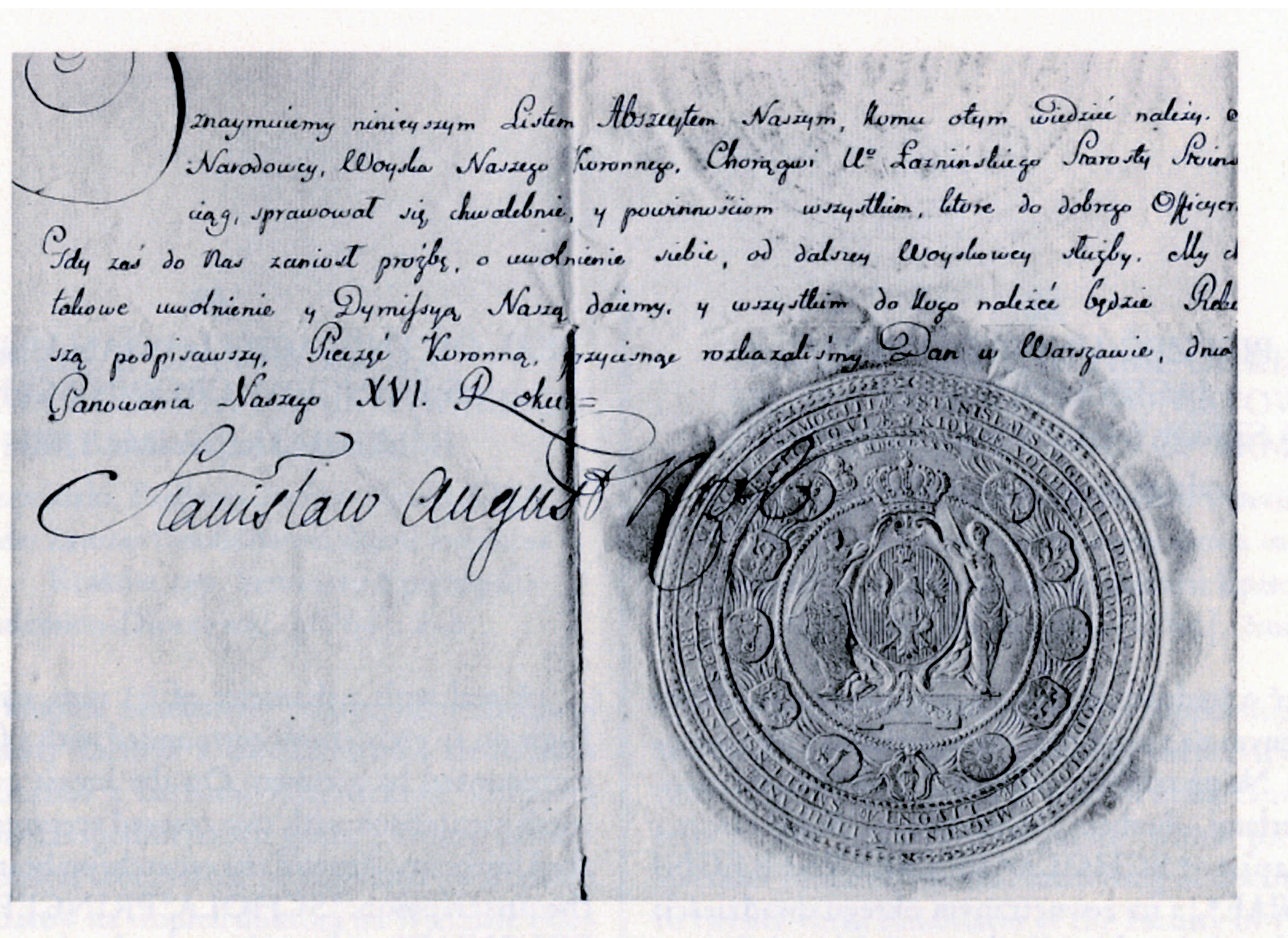
Regia SCVTA gerit Volucris Lechæ: sub isto
Sed tamen obtegitur, pondere, non premitur.
Ocyor inde volat, quia tutior: astra, triumphis
Fertque super, PRINCEPS, digna trophæa, Tuis.

Orzeł z czasów Króla Jana Kazimierza, Króla Michała Korybuta
Wiśniowieckiego i Króla Jana III Sobieskiego

Karta tytułowa druku:
Stefan Garczyński, *Anatomija Rzeczypospolitey Polskiej* 1753 r.

Pieczęć Wielka Koronna Króla
Stanisława Augusta
Poniatowskiego na dokumencie
z 8 sierpnia 1780 r.

Do takowych list płacy dołączą Wykazy składki na fundusz Stowarzyszenia Emerytalnego Wojskowego.

Po nadesłaniu tychże list płacy i wykazów, Kommissya Rządowa Woyny przypadającą płacę zaassygnuie.

ZASTĘPCA MINISTRA WOYNY
(*podpisano*) Generał Piechoty KRASIŃSKI.

RADZCA STANU DYREKTOR GENERALNY
(*podpisano*) Generał Brygady DAREWSKI.

ZASTĘPCA SEKRETARZA GENERALNEGO
(*podpisano*) Szef Wydziału Artyl: i Inżen: DONEY.

Szef Biura
Woyszychi.

Pieczęć na dokumencie z czasów powstania listopadowego Komisji
Rządowej Woyny z 31 grudnia 1830 roku

N° 6. ROK 1846.

Pismo to wychodzić będzie codziennie
o godzinie 8miej rano w Księgarni Stanisława
Gieszkowskiego.

KRAKOW 3 MARCA.

Prenumerata kwartalna kosztuje Złp. 12;
miesięczna Złp. 5. Numer pojedynczy
groszy piętnaście.

DZIENNIK RZĄDOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Cześć Urzędowa.

cu zwanego *Wielopolskich* pod L. 212, wchodząc
od gmachu XX. Franciszkanów.

N° 5. ROK 1846.

Pismo to wychodzić będzie codziennie
o godzinie 8miej rano w Księgarni Stanisława
Gieszkowskiego.

KRAKOW 2 MARCA.

Prenumerata kwartalna kosztuje Złp. 12;
miesięczna Złp. 5. Numer pojedynczy
groszy piętnaście.

DZIENNIK RZĄDOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

Cześć Urzędowa.

raczkowego sukna z kołnierzem karmazynowym, i
pantaliony z takiegoż sukna.

DYKTATOR
Rozkazuję niniejszóm Drukarniom, ażeby dla za-

Konfederatka ponsowa
Kraków d. 27 Lutego 1846 r.
Pułkownik

Strony tytułowe pisma z okresu powstania krakowskiego
– Dziennika Rządowego Rzeczypospolitej Polskiej, 1846 r.

Pieczenie powstania styczniowego z 1863 roku.

Nalepka okolicznościowa Towarzystwa Szkoły Ludowej wydana z okazji rocznicy powstania styczniowego, 1913 r.

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

WARSZAWA.

№ 69.

28 sierpnia 1919.

Treść: 416. Ustawa o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej

739

416.

USTAWA

z dnia 1 sierpnia 1919 r.

o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. Dopóki nie zostaną ustalone granice Państwa Polskiego i dopóki konstytucja nie określi godła, barw państwowych, jak i tytułów urzędów i instytucji państwowych, urzędy Rzeczypospolitej używać winny godła i barw według załączonych wzorów:

1. Herbu Rzeczypospolitej.

Za herb Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się znak orła białego z głową zwróconą w prawo (dla patrzącego w lewo), ze skrzydłami wzniesionymi do góry, ze złotymi szponami, koroną i dziobem w czerwonym polu prostokątnym (wzór № 1).

Szczegółowy rysunek orła państwowego ustali Rada Ministrów na wniosek Ministra Sztuki i Kultury.

2. Pieczęci Rzeczypospolitej.

Za pieczęć Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się pieczęć okrągłą z herbem Państwa na tle heraldycznym (wzór № 1, 2, i 3, odmiany: 1—dla aktów prawno-państwowych, 2—dla Naczelnika Państwa, 3—dla władz i urzędów państwowych).

3. Barw narodowych.

Za barwy Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się kolory biały i czerwony, w podłużnych pasach, równoległych, z których górny—biały, dolny zaś—czerwony (wzór № 5).

„Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej”, Warszawa, 28 sierpnia 1919 r., Nr. 69. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1919 roku o godłach i barwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Pieśń Legionów Polskich w 1797 roku
Pierze Polska nieumarta,
kiedy my żyjemy.
Co nam obca moc wystarła,
swała odbijemy.
masz masz Debrski
do Polski wieni włóski
za Twoim przewodem
staćem się narodem.
Tab. Cranceli do Polonia
urucut ię przez morze
do czyżmy raktu wania
po Swedzkim rozbiorze.
masz masz et
Przejdźcie wście przędźcie wście
Bodźcie Polubamy
dat nam myślenie Henal'ite
iab wzięcie nam
masz masz et.
niema mekub niecierdree,
gdy iż wry pataca,
kacem wry ołkich zgoda Bedia
y oze yna nasza.
masz masz et
~~fur tam oze~~
fur tam oze do swej braci
meui zapła ka my.
stuhay ¹⁷⁹⁷ ~~1797~~, pens na ci
bia wta raba my.
masz masz et
na to wry etkich iedne gtozy
Doyi ty niewoli
mamy Ructawiskie Koz
Kosinifur Doy parwoli.
salus

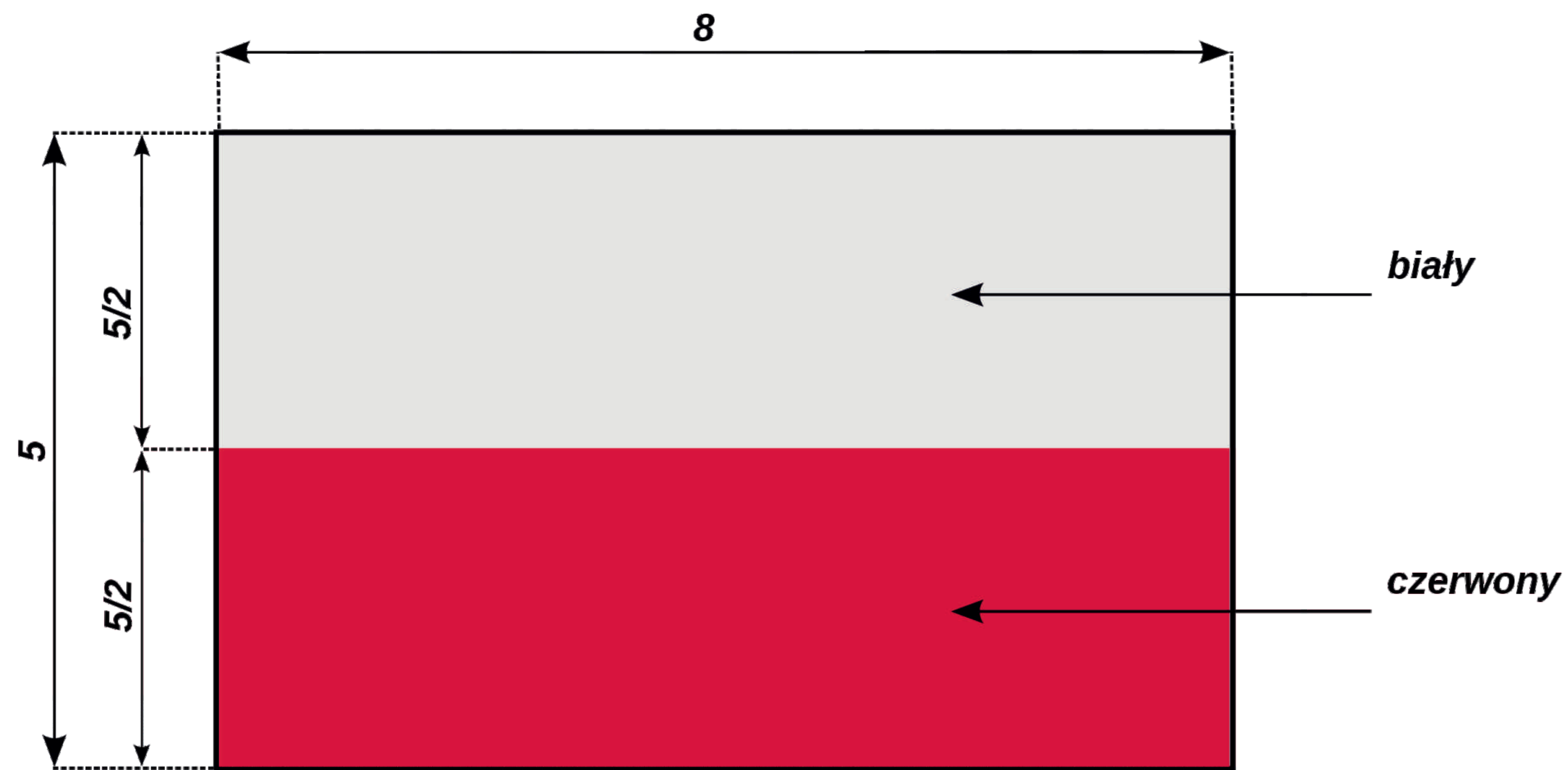
Pieśń Legionów Polskich, Józef Wybicki, lipiec 1797 r.

Polska flaga zawieszona na Kolumnie Zwycięstwa w Berlinie 2 maja 1945 roku.

Wzór flagi państwowej Polski ogłoszony w Dzienniku Ustaw RP